

MIJN STAMBOOM

RIJKS MUSEUM

Je hebt met je klas kennigemaakt met de familie van Amalia van Solms. In deze verwerkingsopdracht leren de kinderen hun eigen familie in een stamboom weergeven.

Vakgebied: geschiedenis

Doel: Ik leer mijn familieleden in een stamboom te plaatsen en ik leer hoe een stamboom is opgebouwd.

Tijdsduur: 60 minuten

Benodigheden: stapel geeltjes, A3-papier of bestaand werkblad, potlood, liniaal

Voor de les:

Neem een eigen baby- of kinderfoto mee. Maak ter voorbereiding op de les (en als voorbeeld voor de leerlingen) een stamboom van je eigen gezin en familie. Je kunt hiervoor een A3 vel gebruiken, maar er zijn ook verschillende lege stamboom-werkbladen te vinden op internet. Bedenk ook meteen of je een A3 vel of bestaand werkblad voor de leerlingen wilt gebruiken.

Stap 1: Kringgesprek

Begin het kringgesprek met een terugblik naar jullie bezoek aan het Rijksmuseum of de lessen hierover. Wat weten de leerlingen nog van Amalia van Solms en haar familie?

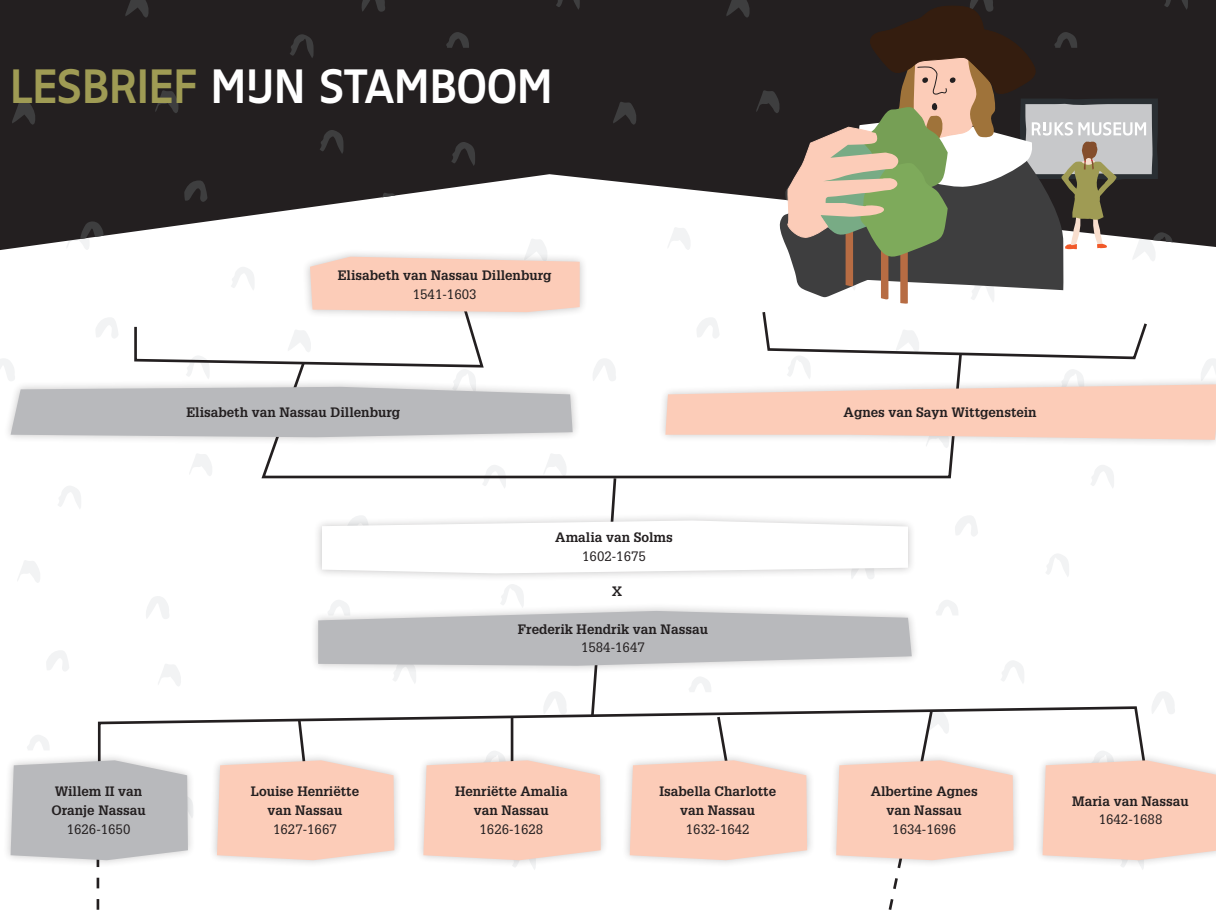
Je kunt hierover de volgende vragen stellen:

- Wie was Amalia van Solms?
- Met wie was Amalia van Solms getrouwd? (Frederik Hendrik)
- Hebben Amalia en Frederik kinderen gekregen? (Ja, 6 kinderen)
- Wie was Maurits? (De half-broer van Frederik)
- Wie was Willem I? (De vader van Frederik en Maurits)

Tip: neem nog eens een kijkje in de Rijksstudio met de familieleden op www.rijksmuseum.nl/stamboom

Al pratend kun je deze informatie in een overzicht zetten, wat het begin en een voorbeeld van een stamboom kan zijn. De stamboom van Amalia van Solms is hieronder weergegeven, om te kunnen laten zien en bespreken met de klas. Zo krijgen de kinderen direct een idee bij een stamboom en kun je daarna verder gaan met stap 2: instructie.

LESBRIEF MIJN STAMBOOM

Bron: www.genealogieonline.nl/stamboom-weijers/I5913.php

Stap 2: Instructie

Laat na het kringgesprek je eigen baby- of kinderfoto zien. Vertel over de samenstelling van jouw familie en teken daarbij ook de relatie tussen de personen uit jouw familie.

Tip: bedenk van tevoren hoeveel generaties je in je stamboom gaat verwerken en hoeveel generaties de leerlingen gaan verwerken.

Het is belangrijk om in deze stap de leerlingen te instrueren over de 'regels' bij het maken van een stamboom. Denk daarbij aan;

- De oudste generatie staat bovenaan, de generatie daarna staat eronder, etc.
- De ouders en kinderen zijn verbonden met een verticale streep (de volgende generatie)
- De kinderen (broers en zussen) zijn met elkaar verbonden met een horizontale streep, deze staan op volgorde van leeftijd van links naar rechts
- Personen die met elkaar getrouwd zijn (of samenwonen): daar staat een kruisje **X** tussen
- Personen die met elkaar getrouwd zijn geweest, maar nu zijn gescheiden: daar staat een kruisje **X** én een hashtag **#** tussen
- Personen die zijn overleden: daar staat een kruisje achter **†**

Tip: laat de kinderen een aantal voorbeelden zien die in de Rijksstudio staan.

Op www.rijksmuseum.nl/stamboom is een collectie van letterlijke stambomen te vinden!

Stap 3: Aan de slag

Na de instructie mogen de kinderen zelf aan de slag met hun eigen stamboom. Laat ze eerst op een stapel geeltjes alle namen van hun eigen gezin opschrijven (één naam per geeltje). Daarna kiezen ze de kant van hun vader en gaan ze de namen van die gezinnen opschrijven (ooms/tantes/neven/nichten). Welke opa en oma horen hierbij? Daarna doen ze hetzelfde met hun moeders kant van de familie. Wanneer ze alle namen van hun families op de geeltjes hebben geschreven, kunnen de kinderen de geeltjes op hun tafel gaan rangschikken, zoals dit straks ook in hun echte stamboom wordt weergegeven. Dit is een moment waarop je als leerkracht kunt checken of ze de structuur van de stamboom begrepen hebben, want met geeltjes is makkelijk te schuiven. Vervolgens beginnen ze aan de echte stamboom. Hiervoor hebben ze een A3 vel nodig, een potlood en liniaal.

Let op: heb extra aandacht voor kinderen waarbinnen de familie sprake is van overlijden en scheiding. Dit is niet alleen extra lastig in het weergeven van de stamboom, maar kan ook confronterend zijn voor de leerling.

Stap 4: Reflecteren/Presenteren

Wanneer alle leerlingen klaar zijn, laat je ze in hun groepje hun zelfgemaakte stamboom presenteren aan klasgenootjes. Jij loopt als leerkracht rond tussen de groepjes. Check of de leerlingen het begrepen hebben met de volgende controlevragen. Deze controlevragen kun je stellen aan de leerling zelf, maar ook aan de groepsgenoten. Als het goed is zouden zij de informatie uit de stamboom moeten kunnen halen!

- Heeft de leerling Z broers en zussen? Hoeveel?
  - Hoeveel generaties heeft leerling Z getekend?
  - Zijn er mensen gescheiden in de stamboom? Zo ja, wie?
  - Hoeveel kinderen hebben oom X en tante Y?
  - Leven de opa en oma van leerling Z nog?
- Etc.

De les uitbreiden?

Blik vooruit met je klas! Hoe willen de kinderen dat hun toekomstige stamboom eruitziet? Zijn ze getrouwd? Hebben ze kinderen? Laat ze hun eigen stamboom in de toekomst tekenen!